

thet jak hawer saalt renliwis mannom abotanom ok conuentonne i Nydala clostre alt thet goz jak til thenna daghin aat hawer innan Myrisio kirkioby, swa som ær eet fyra thynia land meth allom tillaghum, huilkit goz clostrit haffdhe førre fangit aff mik i retto skipte for en gardh i Buggulrydhe, som mik vardh aff dømdir vppa rettara thingum, ok kennis jak mik wel betalat wara for thetta goz epte minom eygnom wilia, ok for then skuld affhendir jak mik ok minom arffwom thet fornempda goz i Myrisio, ok sköte jak thet meth allom tillaghum i wato ok thorro, nær ok fierran, engo vndan takno, vndir thet fornempda clostre i Nydal til æwerdhelika ægho. In cuius rei testimonium et firmiorem noticiam sigilla discretorum virorum videlicet domini Mathie filii mei, prepositi in Sanzsio et Johannis Helghason generi mei, vna cum meo proprio presentibus sunt appensa. Datum in monasterio Nouevallis, anno Domini m^o cccc^o tercio, ipso die apostolorum Philippi et Jacobi.

Sigillen saknas.

Tvenne bref, båda i original, finnas af samma innehåll, endast med den skilnad att i det ena orden: swa som ær eet fyra thynia land, äro uteslutna. Under detta sednare bref qvarhänger det andra sigillet, innehållande ett M, med krona, samt omskr.: S. MATHEI HALST. . . PBRI.

328.

1403 d. 3 Maj.

Upsala.

Drottning Margaretha utfärdar befallning om aflysande af den s. k. Femtonmarks-hjelpen, förbjuder fogdarne att pålägga någon ny skatt eller gengärd, m. m.

Hadorph: Konunga-Stadgar, bifogade Biärköa-Rätten, s. 35. (Efter original.)

Wi Margareta med Guths nath, Waldemars Danæ konungz dotter, helse allæ bothæ leghæ oc lærthæ ehwo the hælst æræ som byggæ och bo swo wij som Vpsalæ biskopz dømme ær, kærlica med Guth och war nath. Af thy at wi hauæ wæl forstandit oc ær oss viterlicht i mangæ mataæ, at almughen hauer hafft meghin thungæ oc witermøthæ, oc sunderlike sithæn wi hijtkommæ til thettæ righæ, een dels hauer thæt waldet stort orlogh oc thungæ, som riket hafuer warit aliggendæ, een dels hafuer thet oc woldet selfzwold, giræ oc eghen wilghe, wor oc wore fogetes oc embitzmens, somt hafuer man oc ikæ kunnet bæthræ, somt mataæ wij oc the oc wæll hauæ bæthræt, æn tho at thet ær the ikæ æn scheet, thy wærr.

Thy af Guths nathæ oc dygdh, och vm thet waræ Guths wilghe, tha sawæ wij gernæ at ther mataæ nw nokot af bæthræs oc boot wppa rathæs, oc ehæle nu mæthen wi ther nokot mæth mughæ ræthæ af Guths nathæ, oc af thy at the fæmtan marc som wpa woher fulgiærth waræ lachtæ for righesens fall oc orlogh sculd i war tijdh, oc war son gaf the fæm marc bort af ighen af hwæ fulgiærth, tha han reed sin erikz gadæ, tha wilde bønderne at the thij marc mæth aflagthes, i war tijdh, swa at the fæmtan marc sculæ nu alla aflæggæs, oc wi wilde at bønderna hær æffter at giorthæ therræ arlicæ scat wt, oc swa meghit ther til som the giorthæ i sancti Eriks konungx daghæ oc i andræ waræ foreldris oc herræs daghæ, oc engtæ af thissæ forscrifnæ fæmtæn marc meer hæf

æffter at vtgifuæ, oc at hwor man giorthæ sua mekit ærfuethæ vm areth, swa som ær firæ daghæ æruethæ vm høsten, oc firæ daghæ æruethæ vm waren, oc atæ daghæ æruethæ til konungsens fæstæ oc garthæ, tha ær thet sextan daghæ æruethæ vm aret hwor man.

Item at engin foghet, æmbitzman eller lakkere eller lensman, vider lijf oc gotz hauæ macht til att leggæ thøm ydermer nokor scat eller gengiærdh eller thungæ til, eller theræ eller theres swenes hæstæ til thøm ladæt gangæ, eller almughen gæstæ, vtan at hwor hawæ synæ oc synæ swenes hæstæ hemme nær sik oc fothræ thøm eller oc kópæ thøm fother før penninga. Men wil wor son eller wi for nøth sijn eller tørst sculd nokot sunnerlikt af almughen hafuæ, enthen bæthæ gengiærth eller hiælp eller hwat thæt scal wæære eller hetæ, at war son eller wij thøm thet tha tilscriua, med hans eller wort bref, tha hopæs oss til Guth oc til thøm, at the tha gernæ gøæ hwes the widæ at wor søns eller wor wilghæ oc bwt ær, oc æffter thy som han oc wi thøm tha tilscriuæ. Oc bethæ wi oc biwthæ idher ærchebiscop Hinric i Vpsalæ oc idheræ klærkæ oc prestær i Vpsalæ biscopzdømæ, at i ladhæ thetta forscrifnæ lywsæ oc kwngøræ swa wijt som Vpsalæ biscopzdømæ ær, oc wether allæ soknæ kyrker oc for klærkenær, foghete, embitzmen oc almughen, at thet forscrifnæ wort bwth oc wilghæ ær, som hær fore scriuit staar. Oc bethæ wi allæ bathæ klærkæ, landbo, bønder oc almoghen, leghæ oc lærthæ, ehwo i hælst æræ i thettæ forscrifnæ biscopsdøme, wænlike oc kærlikæ, at hwes wij oc woræ foghete idher hær til amot hauæ giort, at i thet for Guths sculd oss oc thøm forladæ. Wij wiliæ idher gernæ thes handermer til wilghæ oc gothæ wæære, hwor wi kunna oc mughæ. Thy gøærin hær swa wti som wi tro idher til oc förbiwthæ wi allæ waræ foghete oc embitzmen, leghe oc lærthæ oc almughen, ehoo the helst æræ amot thettæ wort bref oc bwth at gøæ i nokræ mataæ, vtæn hælder thet swa at holdæ oc gøæ i allæ mataæ, oc æfter thy som foræ skrifuut star. In Christo ualete. Scriptum Upsalie, anno Domini med tercio, die inuencionis sancte crucis, nostro sub secreto tergo presencium impresso.

329.

1403 d. 4 Maj.

Rom.

Påfven Bonifacius (IX) stadfæster Vadstena och öfriga birgittinerklosters privilegier.

Afskr. i K. Bibl.s i Sthlm perg. fol., sign. »A 22» fol 16.

Bonifacius episcopus seruus seruorum Dei ad futuram rei memoriam. Vacantibus sub religionis obseruancia studio pie uite apostolici fauoris presidium libenter impendimus ipsisque in hiis que pacem et tranquillitatem eorum respiciunt nos gratiosos et fauorabiles exhibemus. Cupientes igitur ut tam sanctarum Marie et Byrgitte in Vazsteno, ordinis sancti Augustini sancti Saluatoris nuncupati, secundum regulam eiusdem sancte Byrgitte institutum, Lyncopensis dyocesis, quam alia monasteria et loca eiusdem ordinis sancti Saluatoris nuncupata, presencia et futura, spiritaliter et temporaliter auctore Domino suscipiant incrementa, et per-